LIBRIS | We know books

Povești nemuritoare

volumul 2

CUANTIC
București
2024

LIBRIS We know books

CUPRINS

FRAȚII GRIMM
Cenușăreasa 5
FRAȚII GRIMM
Albă ca Zăpada 22
OSCAR WILDE
Prietenul credincios 42
W. HAUFF
Muc cel mic 62
CH. PERRAULT
Motanul încălțat 91
H. CH. ANDERSEN
Degețica 99
H. CH. ANDERSEN
Lebedele 117
M. GORKI
Inima de foc a lui Danko 141
CH. PERRAULT
Scufița roșie 149
OSCAR WILDE
Prințul fericit 153
MAMIN-SIBIRIAK
Gulerașul cenușiu 170
W. HAUFF
Piticul Nas 186
S. LAGERLÖF
Vulturul Gorgo 231
A. GAIDAR
Piatra cea fierbinte 242
FRAȚII GRIMM
Croitorașul cel viteaz 250
P. BAJOV
Floarea de piatră 271
H. CH. ANDERSEN
Hainele cele noi ale împăratului 313

LIBRIS | We know books

Cenușăreasa

A FOST ODATĂ un om putred de bogat şi omului ăstuia s-a întâmplat să-i cadă nevasta greu bolnavă. Şi când a simţit că i s-apropie sfârşitul, femeia şi-a chemat la căpătâi singurul ei copil, o fetiţă, şi i-a spus:

– Draga mamei, orice ţi s-ar întâmpla, cată să fii întotdeauna bună şi cu sufletul neîntinat.

Acestea zicând, femeia îşi mai privi o dată copila şi închise ochii pentru vecie. Fetiţa se ducea în fiecare zi la cimitir şi plângea amar la mormântul maică-si. Când veni iarna, zăpada se aşternu ca o maramă albă peste mormânt, iar în primăvară, când razele soarelui o topiră, omul îşi luă o altă nevastă.

Femeia asta de-a doua îşi aduse cele două fete pe care le avea. Fetele, nu-i vorbă, erau frumoase, dar pe cât de luminos le era chipul, pe atât de întunecat şi plin de răutate le era sufletul.

Pentru fata cea vitregă începură a curge, de-aci înainte, zile pline de amărăciune.

– Ce, proasta asta se cade să stea cu noi în odaie?! o bruftuluiră fetele. Cine vrea să mănânce n-are decât să muncească! La bucătărie cu ea, că acolo i-e locul!...

Îi luară straiele ei cele frumoase şi-o îmbrăcară c-o vechitură de rochie cenuşie şi o încălţară cu nişte papuci de lemn.

– Ian priviţi la domniţa asta mândră, ce gătită e!... strigară fetele maşterei, luând-o în râs.

Şi-o duseră în bucătărie, într-un alai de batjocuri. Aci o puseră să robotească din greu, de dimineaţă şi până cădea noaptea: să se scoale până-n ziuă, să care apă, să aprindă focul, să facă de mâncare şi să spele rufele. Şi ca şi cum asta n-ar fi fost de ajuns, câte şi mai câte nu mai puneau la cale cele două surori haine, ca să-şi bată joc de ea şi s-o necăjească întruna. Iar când nu mai prididea de câtă treabă avea de făcut, ele zvârleau lintea şi mazărea în cenuşă, de trebuia apoi s-o aleagă bob cu bob.

Seara, fata cădea frântă de oboseală, că muncea de se spetea toată ziulica. Dar cum n-avea un pat unde să-şi întindă oasele trudite, se cuibărea în cenuşă, lângă vatră, şi până şi somnul îi era numai chin şi amar. Şi fiindcă din această pricină era totdeauna plină de cenuşă şi murdară, îi ziseră în râs Cenuşăreasa.

Într-o zi, tatăl fetelor se pregătea să plece la un iarmaroc, şi mai înainte de a-şi lua rămas-bun, apucă să le întrebe pe cele două fete vitrege ce daruri voiau să le aducă de acolo.

– Rochii frumoase, răspunse una.

– Ba mărgăritare şi nestemate – zise a doua.

– Da' ţie, Cenuşăreaso, ce-ţi doreşte inima să-ţi aduc? întrebă taică-său într-un sfârşit.

– Cea dintâi rămurică ce s-o anina de pălăria dumitale, la întoarcerea acasă, pe aia s-o rupi, dragă tată, şi să mi-o aduci.

La iarmaroc, omul avu grijă că cumpere pentru fetele vitrege rochii frumoase, mărgăritare şi nestemate. În drum spre casă, când fu să treacă printr-un desiş înverzit, îl atinse o creangă de alun şi-i dădu jos pălăria de pe cap. Atunci îşi aminti de rugămintea Cenuşăresei, rupse creanga şi-o luă cu sine. După ce ajunse acasă, dărui fetelor vitrege ceea ce dorise fiecare, iar Cenuşăresei, creanga de alun. Fata îi mulţumi din suflet şi, către seară, se duse la mormântul maică-sii, răsădi crenguţa în pământ şi începu să plângă atât de amarnic, că lacrimile picurară pe ramură şi-o udară. Şi crenguţa crescu mare şi se făcu o mândreţe de copac. De trei ori pe zi se ducea Cenuşăreasa la mormântul maică-sii şi de

fiecare dată zărea o păsărică albă lăsându-se din zbor pe câte-o creangă a alunului. Şi ori de câte ori avea fata vreo dorinţă, păsărica i-o împlinea şi-i arunca din pom tot ce-i poftea inima.

Şi s-a întâmplat ca o dată împăratul să pună la cale o mare petrecere, care trebuia să ţină trei zile încheiate, şi a poftit la ospăţ pe toate fetele frumoase din împărăţia lui. Pasămite, împăratul gândea că-n chipul ăsta feciorului-său o să aibă de unde să-şi aleagă mireasa...

Când aflară că fuseseră şi ele poftite la petrecere, cele două surori nu-şi mai încăpură în piele de bucurie şi, chemând-o pe Cenuşăreasă, îi porunciră:

– Vin' de ne piaptănă, auzi? Şi treci de lustruieşte-ne şi condurii! Ba încheie-ne şi catarămile, că ne ducem la petrecerea de la palatul împăratului!

Fata făcu precum i se poruncise, dar plânse cu lacrimi amare, din pricină c-ar fi dorit şi ea să se ducă la petrecere. Şi fiindcă-i plăcea tare mult să dănţuiască, se rugă de maică-sa vitregă să se îndure şi s-o lase şi pe ea.

– Ce-mi aud urechile, Cenuşăreaso?! se prefăcu a fi uimită maştera. Eşti toată plină de praf şi murdărie şi-ncă mai năzuieşti a te duce la petrecere!... Poftim: n-ai nicio rochie mai ca lumea pe tine şi nici încălţări în picioare n-ai, şi-ai vrea să dănţuieşti?!...

Dar cum fata stărui cu lacrimi în ochi în rugămintea ei, maştera păru să se-nduplece şi-n cele din urmă zise:

– Ia uite ici: am răsturnat o strachină de linte în cenuşă, şi de eşti în stare ca-n două ceasuri să-mi alegi toată lintea, atunci o să-ţi îngădui să mergi la petrecere!

Cenuşăreasa ieşi în grădină pe uşa din dos şi prinse a striga:

– Blânde porumbiţe, şi voi, turturele, şi voi, păsări ale cerului, veniţi cu toatele de-mi ajutaţi s-alegem lintea:

Bobul bun, ici, în ulcică,
Iar cel rău în guşulică...

N-apucă să sfârşească bine vorbele astea şi numai ce sosiră-n zbor două porumbiţe albe şi intrară pe fereastră în bucătărie. După aceea se iviră două turturele şi apoi, într-un lung alai, veniră toate zburătoarele cerului, lopătând uşurel din aripi. Şi se aşezară cu toatele în jurul vetrei, făcându-şi loc în cenuşă. Porumbiţele clătinară din căpşor şi începură să ciugule ele întâi: pic, pic, pic, apoi toate celelalte începură să ciugule şi ele, pic, pic, pic, până ce aleseră boabele cele bune şi umplură strachina vârf cu ele. Nu trecuse nici un ceas de când păsărelele se apucaseră de ales lintea şi acum mântuiseră treaba

LIBRIS We know books

şi-şi luară zborul pe fereastră afară. Fata îi duse mamei vitrege strachina şi se bucura în gândul ei, crezând c-o vor lua şi pe ea la petrecere. Dar maştera i-o tăie scurt:

– Nu, fată, degeaba te ţii scai de mine, nu te pot lua cu noi, că n-ai nici straie frumoase şi nici să dănţuieşti nu ştii, şi tare mi-e teamă c-ai să fii numai de râsul lumii...

Cenuşăreasa se porni atunci pe plâns, şi dacă văzu asta, maică-sa vitregă îi zise:

– Ei, hai, dacă până-ntr-un ceas eşti în stare să-mi alegi din cenuşă două străchini de linte, să ştii că te iau şi pe tine!...

Dar în gândul ei maştera îşi zicea: „Las' că n-o să poată să facă una ca asta, nici în ruptul capului!".

După ce vitrega răsturnă două străchini de linte în cenuşă, fata se duse în grădină, pe uşa din dos, şi strigă:

– Blânde porumbiţe, şi voi, turturele, şi voi, păsări ale cerului, veniţi cu toatele de-mi ajutaţi s-aleg lintea:

Bobul bun, ici, în ulcică,
Iar cel rău în guşulică...

N-apucă să sfârşească bine vorbele astea şi numai ce sosiră în zbor două porumbiţe albe şi intrară pe fereastră în bucătărie. După aceea se iviră două turturele şi apoi,

într-un alai, veniră toate zburătoarele cerului, lopătând uşurel din aripi. Şi se aşezară cu toatele în jurul vetrei, făcându-şi loc în cenuşă. Porumbiţele clătinară din căpşor şi începură să ciugule ele întâi: pic, pic, pic, apoi toate celelalte începură să ciugule şi ele, pic, pic, pic, până ce aleseră boabele cele bune şi umplură străchinele vârf cu ele. Nu trecuse jumătatea de ceas şi păsărelele isprăviseră de ales toată lintea şi zburară iar pe fereastră afară.

Fata îi duse mamei vitrege străchinile cu linte şi se bucura în gândul ei, crezând că de astă dată o vor lua şi pe ea la petrecere. Dar maştera se împotrivi şi acum:

– Degeaba te omori eu firea, că tot n-o să te iau cu noi! Nu vezi: n-ai nici straie frumoase şi nici să dănţuieşti nu te pricepi... Ce, vrei să ne fie ruşine cu tine?!

Îi întoarse apoi spatele şi plecă la petrecere cu fetele ei cele fudule.

După ce rămase singură-singurică în toată casa, Cenuşăreasa se duse la mormântul mamei sale şi, aşezându-se sub alun, grăi:

– Alunaş, drag alunaş,
Scutură-te, rogu-te-aş,
Şi mă-mbracă-n strai de-argint –
– Numa-n aur şi argint!

LIBRIS We know books

Pasărea cea albă, care se afla în alun, numai ce-i zvârli de sus o rochie ţesută toată în aur şi argint şi-o pereche de conduri cu alesături de mătase şi argint.

Cenuşăreasa se îmbrăcă în grabă şi se duse la petrecere. Dar maştera şi cu fetele ei n-avură cum s-o recunoască, zicându-şi că era pesemne vreo fată de împărat de pe alte plaiuri, atât arăta de frumoasă în rochia ei ţesută din fire de aur şi argint. La Cenuşăreasă nu se gândiră nicio clipă, căci o credeau acasă, lângă vatră, alegând lintea din cenuşă.

De cum o zări pe fată, feciorul împăratului îi ieşi înainte, o prinse de braţ şi-o pofti la joc. Şi nici că mai vru să dănţuiască cu vreo altă fată. O ţinea mereu de mână, şi când s-apropia cineva s-o poftească la danţ, îi zicea de la obraz:

– Nu se poate, că dănţuieşte numai cu mine!

Dănţuiră împreună şi, pe la ceasul când se îngâna noaptea cu zorile, fata vru să se ducă acasă.

– Merg şi eu cu tine, că vreau să-ţi ţin de urât cât o dura drumul – îi zise feciorul împăratului.

Dar, de drept, el dorea să afle cât mai degrabă a cui era mândreţea asta de fată... Fata-i scăpă însă printre degete ca prâsnelul şi, ajungând acasă, tot într-o fugă, se ascunse în porumbar. Feciorul de împărat aşteptă

până ce veni tatăl fetei şi-i spuse că fata cea străină, cu care dănţuise el toată vremea, se pitulase în porumbar. Moşneagului numai ce-i trecu un gând prin minte: „Ei, drăcia dracului! Nu cumva o fi Cenuşăreasa?!”... Dar degeaba se grăbi să deschidă uşa porumbarului, că nu zări pe nimeni înăuntru. Când intrară cu toţii în casă, o găsiră pe Cenuşăreasă stând în cenuşă, îmbrăcată în aceleaşi straie rufoase dintotdeauna. Şi numai lumina slabă a unui opaiţ care pâlpâia pe cămin lumina încăperea.

Pasămite, Cenuşăreasa se furişase cu dibăcie afară din porumbar, alergase într-un suflet la alun, se dezbrăcase în pripă de straiele cele frumoase şi le pusese pe mormânt, iar pasărea cea albă le luase de-acolo, de nu se mai putea desluşi nimic. Apoi fata se îmbrăcase iar în trenţele ei rufoase şi se aşezase în cenuşă, lângă vatră.

A doua zi, petrecerea se porni din nou la palatul împărătesc; şi, după ce părinţii şi surorile ei vitrege plecară într-acolo, Cenuşăreasa se grăbi să se ducă la alun, şi-i zise:

– Alunaş, drag alunaş,
Scutură-te, rogu-te-aş,